

СЕКЦІЯ 10
ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ДЛЯ АГРАРНОЇ СФЕРИ

SECTION 10
TRAINING OF THE AGRARIAN AND
INDUSTRIAL COMPLEX SPECIALISTS

Боднар Алла

канд. іст. наук, асистент

Колосяк Ірина

канд. філос. наук, доцент

Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ

Трансформації, що відбуваються в українському суспільстві привели до потреби у модернізації професійної підготовки фахівців аграрної галузі, які відповідали б актуальним вимогам як професійної, так і суспільної діяльності. Освітній контекст сучасного розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі можна сформулювати у таких базових координатах: історія – сучасність – майбутнє. Наша увага приділяється системі професійної підготовки фахівців аграрної галузі країн Європейського Союзу у контексті історичного процесу євроінтеграції України.

Важливе значення для дослідження проблеми професійної підготовки фахівців аграрної галузі мають праці з філософії освіти В. П. Андрущенка, Б. С. Гершунського, П. Грютінгса, І. А. Зязюна, В. Г. Кременя, В. О. Кудіна, М. В. Кузьміна, Ф. Г. Кумбса, В. С. Лутая, А. Ж. Марковича, М. І. Михальченка. Стратегія дослідження системи професійної підготовки компетентного фахівця визначається філософською методологією, що розглядає людську діяльність як спосіб існування й розвитку суспільства та окремої особистості [1, с. 24–36].

Соціально-економічні та політичні зміни в країнах ЄС, а саме Східної Європи (Болгарії, Польщі, Угорщині, Литві та інших країнах ЄС), проведення реформ у галузі освіти, модернізація системи професійної підготовки фахівців, її змісту і структури вимагають від викладачів постійного розширення теоретичних знань з предмету, володіння практичними вміннями. Сучасний ринок праці ставить нові вимоги до фахівців, що можна простежити на досвіді країн Східної Європи.

У країнах намічається налагодження дієвого механізму соціального партнерства, зокрема з питань: визначення і планування потреби у професійній підготовці фахівців аграрної галузі; виявлення необхідного рівня професійної та соціальної компетенції фахівців аграрної галузі; забезпечення організації зворотного зв'язку та проведенні постійно діючих моніторингів ефективності навчання в закладах аграрної освіти.

Важливим компонентом розвитку професійної підготовки фахівців аграрної

галузі є стажування викладачів безпосередньо на виробництві. Головними напрямками стажування викладачів є: маркетинг і менеджмент, механізація, кормовиробництво, селекція, утримання сільськогосподарських тварин, годівля сільськогосподарських тварин, технологія виробництва і переробки молока та інші.

Модернізацію національної системи професійної підготовки фахівців аграрної галузі можливо здійснити за рахунок впровадження як вітчизняного, так і іноземного досвіду в цій сфері. Перш за все, це – впровадження системи ступеневої професійної підготовки фахівців, яка буде здійснена за рахунок впровадження сучасних інформаційних технологій.

Одним з елементів розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі в Україні є використання досвіду країн ЄС щодо впровадження дистанційних форм навчання. Національною програмою «Освіта. Україна XXI сторіччя» [4], передбачено забезпечення розвитку професійної підготовки фахівців на основі нових прогресивних концепцій, запровадження у навчально-виховний процес новітніх педагогічних технологій та науково-методичних досягнень, створення нової системи інформаційного забезпечення професійної підготовки фахівців, входження України у трансконтинентальну систему комп'ютерної інформації.

Врахування тенденцій професійної підготовки фахівців аграрної галузі дає можливість: оновити зміст навчання та методи викладання дисциплін і поширення знань; розширити доступ до всіх рівнів освіти, реалізувати можливість її одержання великою кількістю молодих людей, водночас і тих, хто не може навчатись у ВНЗ за традиційними формами внаслідок браку фінансових або фізичних можливостей, професійної зайнятості, віддаленості від великих міст, престижних навчальних закладів тощо; реалізувати систему безперервної освіти упродовж життя, як довузівську, вищу так і післядипломну; індивідуалізувати навчання за умови масовості освіти.

Організація навчального процесу в сучасних умовах вимагає поєднання різних технологій, творчого підходу до використання кожної з них, а також створення нових навчальних технологій. Сучасні технології навчання зорієнтовані на особистість, створення умов для її самовираження і саморозвитку. А прагнення постійно оптимізувати навчальний процес з урахуванням особливостей постіндустріального (інформаційного) суспільства зумовлює потребу в нових технологіях навчання. Реалізація цього прагнення збагатила педагогічну теорію і практику навчання такими технологіями, як особистісно орієнтована, групової навчальної діяльності, розвивального навчання, формування творчої особистості, навчання як дослідження, рейтингового навчання та ін.

Отже можна констатувати, що на сучасному етапі розвитку професійної підготовки фахівців аграрної галузі приділяється значна увага з боку науковців. Процеси, які відбуваються у системі професійної підготовки фахівці аграрної галузі, спрямовані на набуття майбутніми фахівцями знань, умінь і навичок, їх трансформацію в компетентності, що забезпечить успішність їхнього професійного і особистісного розвитку, готовність мобільно реагувати на виклики часу, реалізацію соціально важливого завдання – навчання упродовж життя.

Список використаних джерел

1. Кремень В. Г. Модернізація освіти в контексті інноваційних тенденцій

розвитку суспільства. Проблеми освіти у Польщі та в Україні в контексті процесів глобалізації та євроінтеграції: Зб. матеріалів Міжн. науково-практичної конференції. 22-24 квітня, 2009 р. Київ-Житомир ; за ред. В. Кременя, Т. Левовицького, С. Сисоевої. Київ : КІМ, 2009. 800 с.

2. Хоменко М. П., Ткачук О. М. Стан і прогностичні тенденції розвитку аграрної освіти в умовах модернізації вищої освіти та сучасних вимог ринку праці. *Проблеми освіти : наук. збірник*. 2007. Вип. 53. 132 с.

3. Андрущенко В. П. Національна доктрина розвитку освіти України у ХХІ столітті: суспільна потреба та проблеми формування. *Наук. зап. КІТЕП. Псих.-пед. пробл. удоскон. проф. підготов. фахівців сфери туризму в умовах неперервн. освіти*. 2001. № 1. С. 9-15.

4. Наказ «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Затверджено наказом Міністерства освіти України від 8.04.93 № 93 із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти від 20.12.94 № 351). Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>. (дата звернення 20.02.2018).

Васильєва Олена

канд. псих. наук, доцент

Красуцький Олег

викладач

Подільський державний аграрно-технічний університет

Кам'янець-Подільський, Україна

ДОВІРА В ПЕДАГОГІЧНОМУ СПІЛКУВАННІ

В інноваційному характері сучасного освітнього процесу все більше місця займає особистісний розвиток. Вирішення нових освітніх задач потребує нового педагогічного мислення, володіння новими компетентностями, які повинні базуватися на психолого-педагогічних знаннях. Одним з найважливіших елементів особистісно орієнтованого підходу в освіті є феномен довіри.

В тлумачному словнику [1] довіра трактується як ставлення до кого-небудь, що виникає на основі віри в чийсь правоту, чесність, щирість, порядність і т.ін.

Проблема психологічної підготовки педагогічних кадрів для аграрних ВНЗ виникла ще в 20 ст., коли в умовах високих темпів змін, що відбувалися в усіх сферах життя, стала очевидною потреба суспільства в новій якості освіти, де людина, її інтереси та повноцінний розвиток постали в центрі уваги. І тут співпали інтереси суспільства, яке потребувало педагогічних кадрів, здатних працювати на якісно новому рівні (наявність високих наукових психолого-педагогічних знань) і потреби самих педагогів (самоусвідомлення, саморозвиток, саморегуляція, задоволеність працею).